

Aftale om justeringer af igu-ordningen

Integration på arbejdsmarkedet er helt centralt for integrationen i samfundet som helhed. Især for nytilkomne er tilknytning til arbejdsmarkedet en afgørende del af integrationen. Mange nytilkomne har ikke haft let ved at finde en plads på arbejdsmarkedet, hvilket var baggrunden for trepartsaftalen om arbejdsmarkedsintegration i 2016 mellem den daværende regering og arbejdsmarkedets parter. En central del af trepartsaftalen er aftalen om integrationsgrunduddannelsen (igu), der skulle sikre mulighed for arbejde og opkvalificering for flygtninge og familiesammenførte, hvis kvalifikationer og produktivitet endnu ikke står mål med kravene på det danske arbejdsmarked.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er grundlæggende enige om, at igu-ordningen har været en succes. Den udgør således en trædesten for målgruppens vej til ordinær, varig beskæftigelse og styrker målgruppens faglige, sproglige og sociale kompetencer samt kendskabet til det danske arbejdsmarked og mulighederne for uddannelse i Danmark. Dette blev bekræftet af såvel virksomheder, kommuner som amu-udbydere ved evalueringen af ordningen i juni 2018. Dog fremgik det af evalueringen, at virksomhederne oplever udfordringer i forhold til igu-ansattes sproglige kompetencer, hvilket bl.a. udgør en barriere i forhold til virksomhederne i udvælgelsen af igu-ansatte. Siden indførelsen af igu-ordningen i juli 2016 og til september 2020 er der registreret i alt 2.547 aftaler.

Antallet af registrerede igu-aftaler ligger dog i 2020 på det laveste niveau siden ordningens etablering. Dette hænger bl.a. sammen med, at Danmark i de senere år har oplevet en faldende asyltilstrømning, hvilket har betydet, at målgruppen for igu er blevet reduceret betragteligt fra knap 19.000 personer, da igu'en blev indført i juni 2016, til ca. 8.500 i december 2019. De seneste beskæftigelsestal viser samtidig, at til trods for, at beskæftigelsen blandt nytilkomne flygtninge og familiesammenførte flygtninge gennem de seneste år er steget, så er udfordringerne fortsat store. Igu-ordningen kan være ét af flere relevante værktøjer, der kan adressere den problemstilling.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er på den baggrund enige om, at grundstrukturen i ordningen bør bibeholdes, og at igu-ordningen samtidig bør udvides og forbedres frem til, at ordningen udløber i juni 2022. Parterne er således enige om følgende:

a.

Parterne er enige om, at endnu flere skal have mulighed for at deltage i et igu-forløb. Det sker gennem en udvidelse af målgruppen. Derfor udvides opholdsbetingsen med 5 år, således at flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, som har været i Danmark i 0-10 år (i dag 0-5 år), fremover får mulighed for at tage et igu-forløb. Det er fortsat en betingelse, at personer i målgruppen skal være fyldt 18 år og er under 40 år.

b.

Parterne er enige om, at det er vigtigt, at igu-forløb indebærer en egentlig opkvalificering af deltagerne. Derfor udvides omfanget af uddannelse i form af AMU og sprogkurser mv. med 3 uger. Dermed vil der samlet set være 23 ugers uddannelse i et samlet igu-forløb. Opkvalificeringen, der finder sted i arbejdstiden, vil som hidtil honoreres med uddannelsesgodtgørelse. Virksomheden og den igu-ansatte planlægger et uddannelsesforløb, som opkvalificerer den enkelte sprogligt og fagligt for at sikre progression frem mod ordinær beskæftigelse eller erhvervsrettet uddannelse. Stigningen i antallet af uddannelsesuger er gældende for igu-forløb, som starter efter, at udvidelsen af målgruppen er trådt i kraft. Det samlede igu-forløb vil fortsat have en varighed af i alt 24 måneder.

c.

Parterne er enige om, at deltagere i igu-forløb i videst muligt omfang bør understøttes i at opnå dansk kundskaber. Derfor er parterne enige om at styrke den nuværende sprogmakker-ordning, hvor igu-ansatte har mulighed for at få tilknyttet en sprogmakker i forbindelse med ansættelse på virksomheden. Der afsættes i alt 1,5 mio. kr. til en styrkelse af ordningen i 2021-2024. Midlerne skal bl.a. anvendes til en styrket informationsindsats, hvor alle relevante virksomheder med igangværende igu-forløb bliver kontaktet med information om igu-sprogmakkerordningen og muligheden for at deltage på et kursus. Midlerne skal endvidere finansiere, at virksomhederne efter kursusdeltagelse får et tilbud om et opfølgende besøg af en sproglærer, som kan observere sprogmakkeren i funktion og give råd om og vejledning til, hvordan man på den enkelte arbejdsplads bedst muligt understøtter sprogindlæringen.

d.

Parterne er enige om, at det er vigtigt, at der oprettes og gennemføres relevante AMU-hold for igu-ansatte. I *Trepartsaftale om en forlængelse af integrationsgrunduddannelse (IGU)* fra 2019 aftalte parterne derfor, at de ville følge fremdriften i RAR-modellen fra *Trepartsaftalen om styrket og mere fleksibel voksen-, efter og videreuddannelse*, herunder opgaven med at koordinere tværkommunale kursusindkøb for igu-elever på AMU-forløb.

Parterne noterer sig, at der sidenhen med *Aftale om styrket opkvalificering og finanslovsaftalen for 2021* er ansat flere VEU-koordinatore til at løfte koordineringen af tværkommunale kursusindkøb, hvilket også kommer igu-ansatte til gode. Parterne anerkender dog, at der fortsat kan være udfordringer med etablering og gennemførelse af AMU-hold. Parterne er derfor enige om, at VEU-koordinatorerne

skal have yderligere fokus på etablering og gennemførelse af uddannelsesforløb for igu-ansatte.

Derfor skal Arbejdsmarkedskontorerne øge kommunikationsindsatsen og styrke samarbejdet på tværs af jobcentrene og uddannelsesinstitutionerne om igu-elever. Parterne er samtidig enige om, at problemstillingen omkring gennemførelsen af uddannelsesforløb for igu-ansatte bør blive en temadrøftelse på rådsmøder i alle RAR i løbet af 2021. Formålet er at understøtte, at der via øget opmærksomhed i de enkelte jobcentre og et samarbejde på tværs af kommunerne oprettes de relevante AMU-hold.

e.

Regeringen tilkendegiver, at parterne i andet halvår 2021 vil blive indkaldt til drøftelser om en forlængelse af ordningen, inden den udløber i juni 2022. Parterne er enige om, at der i forbindelse med en evt. forlængelse af ordningen skal ske en videreførelse af den balancerede justering af igu-ordningen, som fremgår af punkt a og b i denne aftale.